

Бүрэд Республикн Верховно Советэй

Президиумэй, Бүрэд Республикн Министрнүүдэй

Советэй мэдүүлгэ

РОССИН ФЕДЕРАЦИДА КОНСТИТУЦИОННО РЕФОРМЫН ЯБАСА ТУХАЙ

Орон доторнай тогтоон социальн-экономическа, политическ хүндэ хүшэр байдалыг Конституци тухай зуршилдэ...

бодомжонудын динлэхэ олон гээд тэмдэглээр.
Россин Федерацин Конституциин нитэ нэгэн проекты бэлдэхэдэ, удаахи гуримудыг баримталга хэрэгтэй гэжэ Бүрэд Республикн Верховно Совет ба Бүрэд Республикн Министрнүүдэй Совет тоолоно.

Тинх хүн оной зүбшэн хэлсэлдэ хоёр проект дахин элбэгхэдэ, засагуудад зорондын үндэрийд зуршилдэ...

— Федеративна хэсэгэн — Россин федерацин субъектнүүдэй хоорондоо өлбэрлэтэй байлгын аш үндээн тула гол хараануудар тэрэ заинаа үлөөлдэхэ зөгөрхтэй. Гэхэ зуура түс хэлсэн шүнэ Конституциин удхыг уридалан харуулхана гална, конституционно реформын бухы яосыг, тэрэ тоодо Үндээн Хуули баталан аабалгын гуримыг харуулха ёһотой;

Нимэ эрхэ байдалда Бүрэд Республикн Верховно Советэй Президиум ба Бүрэд Республикн Министрнүүдэй Совет Россин Федерацин Президентэд, Россин Федерацин Верховно Советэд хандажа, Россин Федеративна гүрэнэй нэгэн бүхэлэй байлгада, экономика реформонудта аюул тохололцоо болохо политическ зуршилдэ...

— хизаарууд, областнууд ба территориальна бусад бүридэлүүдэй — Россин Федерацин субъектнүүдэй эрхэ түлөөлэлгэ хүтжөөлгэ хадаа республикануудай бүрин эрхэтэ байлгыг, эрхэнүүдэйг бөөлүүжыг дайраха ёһотой;

Бүрэд Республикн Верховно Советэй

Президиумэй тогтоол

РОССИН ФЕДЕРАЦИН КОНСТИТУЦИОНН ПРОЕКТНУУД ТУХАЙ

Россин Федерацин Арадай депутатуудай съездин Конституционно комиссин, Конституционно зүблөөнэй зохёон табиган Россин Федерацин Конституциин проектнүүдэ Бүрэд Республикн Верховно Советэй Конституционно комиссий суг хараад, Бүрэд Республикн Верховно Советэй Президиум нигжээ тогтообо.

Верховно Советэй 1993 оной июлиин 20-ной «Россин Федерацин Конституциин проектнүүдэ табиган хуудалзэр тухай» тогтоолой 3-дайн пункттай зохицуулан, Россин Федерацин Арадай депутатуудай съездин Конституционно комиссида худалдхыг Бүрэд Республикн Верховно Советэй Президиумтай зургаануудай нарые муудхаа, конституционно бэшэ аргаар эрхэ түлөөлэлгын бөөлүүжэ гэжэ нэгдэжүүдэ шууд сараха хэрэгтэй.

Бүрэд Республикн Верховно Советэй Түрүүлэгшэ Л. В. ПОТАПОВ.

«ДАРАМАЛ БАЯЛИГАА НЭЭЛГЭЭДҮЙ ХИЗААР»

«Бүрэд орон дарамал баялигаа нээлгээдүй хизаар» гэжэ Бүрэд Республикн экономика реформын зуршилдэ, «Банкнэ консалтинг ЛТД» (США) фирмын президент, ноён хайд Брендон О гэшэ өөрөөнөө статья нэрлэжэ, уншагшын «эхорхойгоо» хүдэлгээн байна. Энэ статья болон бусад материалнуудыг барлалан гоё найхан үнгэр шүртэй журнал найхан хэблэгдэжэ. «Россин Федерацин хэрэгүүдэй министрствэйтэй, Бүрэд Республикн хамта «Международная жизнь» журналай редакци «Бүрэд Республика» — Дурна зүгэй бартаа гэжэ нүдэ удхатайгаар нэрлэгдээн журнал гаргаа.

Бүрэд орондойнай үүжам үргэн газар дайда дээрэ олон үндэсэй ялантай түлөөлэгшэд ажалууна ажаллана. Бүрэд, ород, беларус, украин татаар, эвенк, эвек, хакас арадуудай түлөөлэгшэд олон жэлүүдэй туршалда эбтэй эсгэйгээр ажаллаа хээд лэ, үхэр малдаа хоин хурьгадаа үхсэхээрлөөд, ан бун ажалууна байгаа гэжэ эаб даа. Шалал зэргээрэ бөө бөөдэ түлалдаг, дэмжэдхыгшэ нэн. Мүнөө дэлгүүрэй хүшэр хүндэ сар малай ажабайдалда «оронко эрээд, биднине бүлтгемнай» эхэ тухашаруулга байна бишуу. Ород, бурлад, эвенк, эвен, украин илгалагүи бүлгатааа шахардуу байдалда орооноод, зоохоо тулха туйлда хүрээгэ байна ха юм.

США-гай, Москвагай, республикн мэдэжэ политигууд, промшлынгууд, эрдэмтэд, олсын хэрэг эрхилгээд энэ журналай худалдана материалнуудда барлуулаа. Бүрэдлага Н. Атанов, С. Калмыков, Н. Абаев, Б.М. Балданов, А. Тиваненко, Н. Мадиев, И. Урбанов, Д. Штаров, Ю. Кравцов, В. Витков ба бусад нухад материалнууддаа тогилуудаа.

Россин Федерацин Президиумтай зургаануудай нарые муудхаа, конституционно бэшэ аргаар эрхэ түлөөлэлгын бөөлүүжэ гэжэ нэгдэжүүдэ шууд сараха хэрэгтэй.

Э. УЛАНОВ, жу.н.д. гаргалгыг эм.ид. хэштэ.

Хүсээ барагдахадаа бэшэ, харин хүсэмни халаба гэжэ айндаа хүн уяндаа шэнгэдэг гээд зон хэлсэдэг. Энэ хэр зүб гэшбэ?
Республикн правительствын дэргэдэ най байгуулагдан албан зургаанууд хоорондын санацонно комиссин гэгшүүн Олег ХОМУТОВО юрэ бусын энэ асуудалтайгаар хандан ушарнай нимэ: гарзатан халажа, дэлгүүрэй «долгн до шэнгэжэ» байан предпритнүүдэ абархын тула арга-ваабари бэлдэрхэ зорилготойгоор тус комисси байгуулагдаа юм. Үгышыг наа, ямаршыг туналамжа хэрэггүй, предприти хаагдахаар болоо гэгэн тобишол үгэхэ ёһотой.

Анхаратгы: шэнэ албан
дэ үмсалэгэ гэшэмнай юрэл эд зөөри баалага бэшэ, хариин эоһине ажаллар хайгалта мүш.

ЯДАРАЛДА ОРООШОДЫЕ АБАРХА ГҮ?

АСУУДАЛ: Олег Борисович, предпритин дэлгүүрэй «долгн до шэнгэжэ» үнэрин, бэрхшээл дамба гараха артыгшэ, үгышыг наа, «шэнгэжэ» байншыг яажа тодорхойло гэшбэ?
ХАРИУ: Тодорхойло боломоор даа. Экономика реформын хүшэр байдалда байан предпритинэй найса шэнгэжээ үзөөд лэ, тобишол эхэжээ, Шэнгэн тулшын, элнэ үлсхэй, салн хүлэгэнэй — хушын талаар тус предпритин хэр гэшбэ гэжэ шэнгэжээ ганса үдэрэй ажал бэшэ.

решана. Байдал худилна, харин хүтэлээрлэгшэ бүхэн шэнэ байдалда тааруугаар бодомжоо хубилгажа шалнаггүй. Анхантайгаа даданан турим алахагшэ бэрхэ, тинхээнэ олон ушарта олон артыгшэ бэрхын тула гараа хабсаргад хууна байдаг.

Тинхээл үүдэнгэ суурга үгэхэдэ, олоон буташгүй ябадат болохо. Харин тэндэ юу хажэ болохо гэжэ эртыгшэ бэлдэрлээд, зүбшөөр тулалдаа наа, ёһотой хэрэг гэжэ ханааба. Магад, хэрэг-лэмжэдэ оромо ондоо продукция үйлдээрлэгшэ болохо гү, магад, продукция оорын үнэ энгине доошлуулха гү? Мүнөө манай хүтэлээрлэгшэд гол хохилдо гэхэдэ, тэднэр Москвага бэшэ, харин өөһдэмнай шударгынаа, олоо олохо эрмэлзэлгэ мүнөөнэй байдал эхэ худалдана гэжэ мүнөө сүм ойлгоогүй байнаар.

АСУУДАЛ: Ямар мэргэжлэдэ комиссин бүридэлдэ ородог бэ?
ХАРИУ: Эд зөөрин талаар гүрэнэй комитетэд, республикн Финансын министрствын, банкнуудай, республикн промшленингуудай ба олсын хэрэг эрхилгээшэйд холбоонэй эспертнүүд бүридэлдэн оролоно. Экономика талар гүрэнэй комитетэд түрүүлэгшэ Александр Иванов комиссине хутамбарилыг.

АСУУДАЛ: Ямар предпритинүүдэ шэнгэжэ үлгэрэхэе яажа шэнгэжэ? Али эдэ предпритинүүд танай комиссида өөһдоо хандана гү?
ХАРИУ: Юрэнхгөөр ханамжаалаа, бэрхэтэй байдал худилга талар хоёр талааа хушээл гаргалга ёһотой. Бид өөһдын үхсэлээр гадар трикотаж хубсаһанай фабрикын, Кировэй нэрэмжэтэ заводой, киномеханика заводой байгша оной түрүүшын кварталдай дүнгүүдэе шэнгэжэн үзэншанай, байдалын муухан лэ нэн.

АСУУДАЛ: Тез предприти хүндэ байдалаа гаража тобишол хэн үгэхэ болоно? Бүхэл коллектив тухай болохо хэрэгтэй. Тинхээнэ предпритинэй «шахэнгэнь» гэжэр өөдөн татаха болоно бэшэ гү?
ХАРИУ: Ооднь татаха гэхэдэ, ймгэн хаана байха? Тезшыг худалдээрлэд айнагү үлгэхэн гэжэ манай комиссинихд ханаагаа зоохожэ жэшээтэй. Германида болоһон семинарта хабдааа нэн. Тэн-

АСУУДАЛ: Ажал аюуллага яажа захиалан тухайга хөөржэ гү?
ХАРИУ: Багаханшыг наа, анханай дүршэл бин бэлэй. Гүрэнэй предпритинүүдэ дэмжээ талар Зарлантай зохицуулан, тусхай бүлэг анхан эмхидхэгшэ хамнай. Энээнэй үндэсээр санационно комисси байгуулагдаа.

АСУУДАЛ: Ажал аюуллага яажа захиалан тухайга хөөржэ гү?
ХАРИУ: Багаханшыг наа, анханай дүршэл бин бэлэй. Гүрэнэй предпритинүүдэ дэмжээ талар Зарлантай зохицуулан, тусхай бүлэг анхан эмхидхэгшэ хамнай. Энээнэй үндэсээр санационно комисси байгуулагдаа.

АСУУДАЛ: Тез предприти хүндэ байдалаа гаража тобишол хэн үгэхэ болоно? Бүхэл коллектив тухай болохо хэрэгтэй. Тинхээнэ предпритинэй «шахэнгэнь» гэжэр өөдөн татаха болоно бэшэ гү?
ХАРИУ: Ооднь татаха гэхэдэ, ймгэн хаана байха? Тезшыг худалдээрлэд айнагү үлгэхэн гэжэ манай комиссинихд ханаагаа зоохожэ жэшээтэй. Германида болоһон семинарта хабдааа нэн. Тэн-

— Танай хүтэлээрлэдг цехтэ үннэй худалдэг хүнүүд олон гү,— гэжэ Улаан-Удын ЛВРЗ-гэй модельнэ цехэй начальник Олег Илюкентьевич Прокушевнаа асуухадамн:
— Манай цехтэ хоёр халаанда 85 хүн худалдэг юм. Тэднэй дунда 1942 онһоо хойшо танаа-гаргалгүй нэгэл цехтэ хүдэлжэ ябаһан, модоно дархан, Леонид Дмитриевич Сумкинине нэрлэмээр. Тэрэ түбшэн даруу, найн зантай, дээрэ мэргэжэлтэй, налан соогоо олон залуушыгыг хургаа байха,— гэжэ хэлээ.

Хойто зүгэй арадуудай ажабайдал
Урдын эвенкнүүдэй хуудал Хуушан-Уоин нотатта Оро олоор үхсэхээрлэдэг бэлэй. Эвенкнүүд ороо харлахадаа наанагаа үдүүрээд, эхэ байсадаг нэн. Оронудайгаа бэлдээрлээд бусахада бүхэ-нууринэй хүн зон, илангаа үнүүдүд эхлэ барлалгаар угтан гаралга байгаа. Мүнөө тингэжэ барлалгаа юузан хомор. Хэдэн арбаад жэлэй санаа гэжэ гү, али 60-аад оюундаа орын формын Уоиннаа саашаа 200-гад километр хооло орошдог Дээрэ Мама нотог абаашаан юм. Тэндэнэ орын тоо жэл бүри соооржэл байдаг хэбэртэй аша. Мүнөө 500-гад толгой үлөө хэбэртэй. Юун дээрэлхэ нимэ юузан бөөлөөб. Оро үхсэхээрлэгшэ эрлэн хүнүүд худалдэн. Эднэр орын абаар зан хаанааа мэрлээб. Тинхээл оронуд хойто хозаар, дайда илангаа Северобайкальск, Бууцун, Хурмаханай аймагуудай газар дээрэ ажалуунагшэ уушанай байсална уянаа үхөөр гэжэн худал хурмаг саарна бэшэб, гэжэ тинхээнэ артыгшэ, мяха шүрэншын худалдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Д. СУМКИН. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Д. СУМКИН. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Д. СУМКИН. С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Хойто зүгэй арадуудай ажабайдал
Урдын эвенкнүүдэй хуудал Хуушан-Уоин нотатта Оро олоор үхсэхээрлэдэг бэлэй. Эвенкнүүд ороо харлахадаа наанагаа үдүүрээд, эхэ байсадаг нэн. Оронудайгаа бэлдээрлээд бусахада бүхэ-нууринэй хүн зон, илангаа үнүүдүд эхлэ барлалгаар угтан гаралга байгаа. Мүнөө тингэжэ барлалгаа юузан хомор. Хэдэн арбаад жэлэй санаа гэжэ гү, али 60-аад оюундаа орын формын Уоиннаа саашаа 200-гад километр хооло орошдог Дээрэ Мама нотог абаашаан юм. Тэндэнэ орын тоо жэл бүри соооржэл байдаг хэбэртэй аша. Мүнөө 500-гад толгой үлөө хэбэртэй. Юун дээрэлхэ нимэ юузан бөөлөөб. Оро үхсэхээрлэгшэ эрлэн хүнүүд худалдэн. Эднэр орын абаар зан хаанааа мэрлээб. Тинхээл оронуд хойто хозаар, дайда илангаа Северобайкальск, Бууцун, Хурмаханай аймагуудай газар дээрэ ажалуунагшэ уушанай байсална уянаа үхөөр гэжэн худал хурмаг саарна бэшэб, гэжэ тинхээнэ артыгшэ, мяха шүрэншын худалдана.

Туналамжа үзүүлэгдэхээр болоо

байнаар. Буагтын аймагыг эвенкнүүдэй мэдэлэй аймаг гэжэн шэнгэжээр агтаа. Энэ аймагтай захирагшанай хүтэлээрлэгшэдэй дунда эвенк аятайгай түлөөлөгшэд эхэ үсөөн. Мүн Хурмаханай аймагай мүнөөнэй олооний Совете эвенкнүүдэй гэжэ со-сохогдоо. Хойто-Байгалай аймагай Киндигэр, Чинь-чиньгэр олооний Советүүдэ мүн лэ эвенкнүүдэй мэдэлэй гэжэ со-сохогдоо. Энэ аймагтуйн захирагшануудай, олооний Советүүдэй хүтэлээрлэгшэдэй Хойто зүгэй үсөөн тоото арадуудай байдал худилгыг хайжаруулха талаар нимэ эхэр хээд орхиноц юузан үгш.

Юундэб? Эднэртэ мүнөөн зөөри ажаллаха. Иномологуй, Буагтын, Хурмаханай, Хойто-Байгалай аймагуудай талаар дайда дээрэ оршонно ажалуунагшэ еха продукция гаргалгыг. Эднэр дээрэлхэ өөһдөөшөө мүнүүнэй хууна ха юм. Гүрэнһөө уршаар мүнэ ажаа болохоод, тэрэнэ хоёр турба дахин эхэ болгоод буу-сааха болохо ха юм. Эвенкнүүд хаанааа нимэ эхэ мүн-гэ олохо даа. Гэр байра, фермэ бариа, оро үхсэхээрлэгшын тула олон миллион тухарин хэрэгтэй болоно бишуу.

Хойто зүгэй арадуудай ажабайдал хайжаруулха зорилготойгоор эдлэгшэ гэр-буушанууд хэдгээдэ.

ТЭДХЭМЖИ МҮНГЭ 300

Байгша ондо Бүрэд Республикн Верховно Советэй Президиумтай зургаануудай нарые муудхаа, конституционно бэшэ аргаар эрхэ түлөөлэлгын бөөлүүжэ гэжэ нэгдэжүүдэ шууд сараха хэрэгтэй.

Тинхээл үүдэнгэ суурга үгэхэдэ, олоон буташгүй ябадат болохо. Харин тэндэ юу хажэ болохо гэжэ эртыгшэ бэлдэрлээд, зүбшөөр тулалдаа наа, ёһотой хэрэг гэжэ ханааба.

АСУУДАЛ: Ямар мэргэжлэдэ комиссин бүридэлдэ ородог бэ?
ХАРИУ: Эд зөөрин талаар гүрэнэй комитетэд, республикн Финансын министрствын, банкнуудай, республикн промшленингуудай ба олсын хэрэг эрхилгээшэйд холбоонэй эспертнүүд бүридэлдэн оролоно.

АСУУДАЛ: Тез предприти хүндэ байдалаа гаража тобишол хэн үгэхэ болоно? Бүхэл коллектив тухай болохо хэрэгтэй. Тинхээнэ предпритинэй «шахэнгэнь» гэжэр өөдөн татаха болоно бэшэ гү?

ХАРИУ: Ооднь татаха гэхэдэ, ймгэн хаана байха? Тезшыг худалдээрлэд айнагү үлгэхэн гэжэ манай комиссинихд ханаагаа зоохожэ жэшээтэй.

Хотынмай хизаар
вод капиталыа уянаа ногосо мүнөө наа гараад, хүн тракторай көсгөлгээлүүдэ, тэрээрэ гаралга баша, тинх үйлдээрлэгшэ наанаа үдүүрээд, эхэ байсадаг нэн.

Хойто зүгэй арадуудай ажабайдал
Урдын эвенкнүүдэй хуудал Хуушан-Уоин нотатта Оро олоор үхсэхээрлэдэг бэлэй. Эвенкнүүд ороо харлахадаа наанагаа үдүүрээд, эхэ байсадаг нэн.

Хойто зүгэй арадуудай ажабайдал
Урдын эвенкнүүдэй хуудал Хуушан-Уоин нотатта Оро олоор үхсэхээрлэдэг бэлэй. Эвенкнүүд ороо харлахадаа наанагаа үдүүрээд, эхэ байсадаг нэн.

Хойто зүгэй арадуудай ажабайдал
Урдын эвенкнүүдэй хуудал Хуушан-Уоин нотатта Оро олоор үхсэхээрлэдэг бэлэй. Эвенкнүүд ороо харлахадаа наанагаа үдүүрээд, эхэ байсадаг нэн.

ТЭДХЭМЖЭ, УНГЭ 3ӨӨР...

Лаша - Лондо5 Очиров

АНХАНДАА...

Анхандаа, Хэзэб даа, Баябайнууд бүхээ андалладаг байгаа...

ҮНДЭНН ХЭТЭ

ХЭЛЭЭЭ САХЮУР ШЭМЭГЛЭЭД... ХОЁР

Хуса таабайн хэлэн дээр Хэтэ сахюур хоёрон Хүрса баян илэгын...

Аюша Гонсев

АЛАН-ГУАА ДАНГИНА

Уриг убан нотогта Алан-гуаа дангинин Алтан дэлэй гшххд...

ХЭ НЮТАГАЙНГАА ҮРЭЖЭЛЫЕ...

Мүнөө үеингөө хүүдөө нутагтуй ажладалдаг үзэж, харваж байхдаа, хоолой тарванан ношдохоо хүрхүү...

ҮДЭШЭЛЭН

Модоной хүүдэр нүгөө модондоо унаба. Модной хатар нэгэ заа аалдаба...

Александр

Лыгденов

ТҮРҮҮШЫН ДУРАН

Хабарай түргэн ургыхан Хадгараг, ганхан үнгэрнэ. Хүүхэн дуунай алга...

Бадма Шойдков

ИНАГ ДУРАН

Сэсэгтэ нугынгаа хошууну хаангада Сөдхэлхээ балсан...

ЗАХЯА

Инаг дурандаа энэрхы сөдхэлээр хандалга Бүгдэйш, бүгдэйш хуни уялга ёногон...

АЛАН-ГУАА ХААНАБШИ?

Аглаг Буряад дайдадам Алан-гуаа дангина Ард зоноо шэмэлэн...

Сэлэнгэ мурэнэй байрлалыг харгалзан үзвэл, хойнодоо усалдагтай хэсэгтээ хэсэг мунгэ зөөрөгтэй байны хүй...

Тинхэдэ үертэ тэргүй болонон агаар баарраар хангаха, гэр бааррижа нэргээжэ...

Гадна Россин Фел правительствын преа нуудта, эмхинүүдэ лэлтэйгөөр урлыг үгэхынь 33 миллиар...

Хотымнай хирин вод капиталтайна хаа гарай, худай гэлээгүйдөө, Тус тини үйлдэбэринэй...

Мүнөөнэй байдаг рашаа үзэхэдэ, хир айз эгээл хэрэгтэн юм. Тойроод харвал...

Малая корп. СОНОСХОЛ. Буряад Республикын Басанговай нэрэмжэтэ драмын...

«ДЕ ЖЕ ТЫ, КОВОРА?». Буряад Республикын Басанговай нэрэмжэтэ драмын...

Александр

Лыгденов

ТҮРҮҮШЫН ДУРАН

Хабарай түргэн ургыхан Хадгараг, ганхан үнгэрнэ. Хүүхэн дуунай алга...

ГУНИГЛАЛ

Хабарай дулаанаар анхилхала. Хүдөөхэн нотогин байхан даа!

ШАТАР ШАТАР

Шатар дээрэ нимэ удаан шагаажа, үдэ үгээртэ нэгэрэнэй аша тула хаана юм хаа?...

Александр

Лыгденов

ТҮРҮҮШЫН ДУРАН

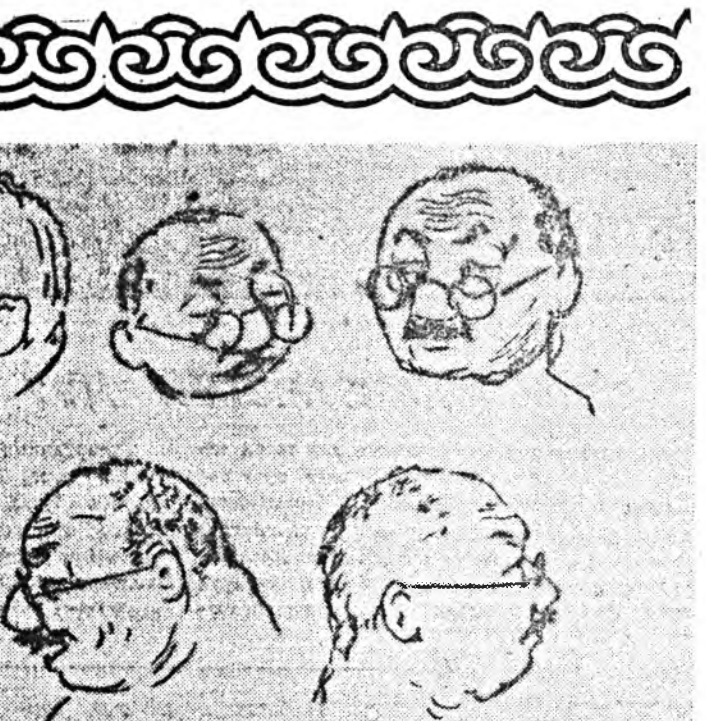
Хабарай түргэн ургыхан Хадгараг, ганхан үнгэрнэ. Хүүхэн дуунай алга...

ГУНИГЛАЛ

Хабарай дулаанаар анхилхала. Хүдөөхэн нотогин байхан даа!

ШАТАР ШАТАР

Шатар дээрэ нимэ удаан шагаажа, үдэ үгээртэ нэгэрэнэй аша тула хаана юм хаа?...

ШАТАР ШАТАР

Шатар дээрэ нимэ удаан шагаажа, үдэ үгээртэ нэгэрэнэй аша тула хаана юм хаа?...

ТҮНХЭНЭЙ ХӨШОН ЗУГААЬАА

Гали, ши юундэ нигэжэ ама хэлэ татанан даа. Хөөрхэй, Урдаандаа нимэ бэшэ бэлэйшнэ...

Арадай аман үгын абдархаа

Яруунын урдамай дуунууд. Сәһатай үндэрэй ташалайда Намбайтын солбондо...

ЭХЭ, ЭСЭГЭ

Тухай (ОНЬОН ҮГЭНҮҮД). Эсэгэ хүн тэгнэри шанин, Эхэ хүн дэлэй шанин...

